

ETICKÝ KÓDEX PROKURÁTORA

*Rada prokurátorov Slovenskej republiky na svojom riadnom zasadnutí dňa
11. januára 2016,*

*podľa § 217a a nadväzujúc na § 26 ods. 1 písm. n) zákona č. 154/2001 Z.
z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších
predpisov,*

prijala tento Etický kódex prokurátora:

PREAMBULA

Hlavným účelom Etického kódexu prokurátora je upraviť základné princípy a pravidlá profesijnej zodpovednosti a správania sa prokurátora v záujme vytvorenia, udržiavania a prehĺbovania dôvery verejnosti v prokurátorský stav.

Prokurátor, konajúc vo verejnom záujme, ochraňujúc verejný záujem a slúžiac verejnému záujmu, je povinný striktnie dodržiavať a rešpektovať právny poriadok Slovenskej republiky a konať v súlade s Etickým kódexom prokurátora tak pri výkone funkcie prokurátora, ako aj vo svojom súkromí.

Prokurátor vykonáva svoju funkciu spôsobom preukazujúcim najvyššiu formu nezávislosti, nestrannosti, profesionality, zodpovednosti, bezúhonnosti a dôveryhodnosti.

Prokurátor si uvedomuje význam funkcie prokurátora v spoločnosti a prispôsobuje svoje pracovné aj súkromné aktivity tomu, aby sa nenarušila dôstojnosť funkcie prokurátora.

Etický kódex prokurátora je záväzný pre všetkých prokurátorov.

Etický kódex prokurátora je v súlade s odporúčaním Rady Európy č. Rec/2000/10 o etickom kódexe verejných činiteľov, najvyššími štandardmi profesionálnej zodpovednosti prokurátorov schválenými Medzinárodnou asociáciou prokurátorov v roku 1999 v Amsterdame a Európskymi smernicami o etike a správaní sa prokurátorov prijatými na konferencii generálnych prokurátorov Európy dňa 31.5.2005 v Budapešti (tzv. „Budapeštianske smernice“).

1. LEGALITA A NEZÁVISLOSŤ PROKURÁTORA

- 1.1** Prokurátor je povinný pri výkone svojich služobných povinností dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy, pričom koná na základe svojho vnútorného presvedčenia.
- 1.2** Prokurátor nesmie pri výkone svojich služobných povinností prekročiť právomoci, ktoré mu zveruje zákon.
- 1.3** Prokurátor odmietne akékoľvek nezákonné zasahovanie do výkonu svojich služobných povinností. Prokurátor nesmie podľahnúť nátlaku, hrozbe či snahe ovplyvňovať jeho prácu, bez ohľadu na motív a príčinu týchto zásahov. V tejto súvislosti prokurátor najmä:
 - 1.3.1** nežiada akýkoľvek vonkajší subjekt o inštrukcie a pokyny a nekoná podľa takýchto inštrukcií a pokynov,
 - 1.3.2** nedá sa ovplyvniť žiadnymi individuálnymi alebo skupinovými záujmami, ani nepodľahne žiadnemu tlaku zo strany iných orgánov, organizácií, masovokomunikačných prostriedkov alebo verejnosti,
 - 1.3.3** zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť dôveru iných v nezávislosť prokuratúry,
 - 1.3.4** zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla viesť k dôvodnému podozreniu, že bola narušená jeho vlastná nezávislosť,
 - 1.3.5** zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla mať vplyv na riadny výkon jeho služobných povinností a riadny výkon pôsobnosti prokuratúry.
- 1.4** Prokurátor neprijíma pozvania, dary ani iné výhody, ktorými by vzbudil podozrenie alebo pochybnosť o svojej nezávislosti.

1.5 Prokurátor je povinný bezodkladne oznámiť akýkoľvek pokus o narušenie jeho nezávislosti alebo zásah do jeho nezávislosti svojmu bezprostredne nadriadenému prokurátorovi. Bezprostredne nadriadený prokurátor dôsledne posúdi závažnosť ohrozenia nezávislosti prokurátora a prokuratúry a v prípade závažného ohrozenia oznamuje túto skutočnosť generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky.

2. NESTRANNOSŤ PROKURÁTORA

2.1 Nestrannosť prokurátora je jedným zo základných princípov práce prokurátora. Prokurátor je povinný vykonávať svoje služobné povinnosti nestranne a pristupovať k osobám, s ktorými prichádza do styku a k veciam, ktoré vybavuje, nezaujato a objektívne, pričom koná bez akýchkoľvek vplyvov a predpojatosti. Prokurátor v tejto súvislosti najmä:

2.1.1 zdrží sa vyjadrovania názorov, ktoré by mohli ovplyvniť jeho nestrannosť, či už prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov, písomných prejavov alebo verejných vystúpení,

2.1.2 zdrží sa verejných prejavov a pripomienok, ktoré by mohli zmať konanie alebo negatívne ovplyvniť priebeh alebo výsledok konania,

2.1.3 v trestnom konaní v plnom rozsahu rešpektuje princíp prezumpcie nevinoty, verejne nevyslovuje presvedčenie o vine alebo nevine osoby, ktorá je podozrivá, obvinená alebo obžalovaná, s výnimkou oficiálnych vyjadrení v rámci súdneho konania.

2.2 Prokurátor nesmie pri výkone svojich služobných povinností nikoho zvýhodňovať ani znevýhodňovať z dôvodu príslušnosti k akejkoľvek národnej, národnostnej, etnickej, rasovej, náboženskej, sexuálnej, vekovej, sociálnej, politickej alebo inej skupine, ani z dôvodu subjektívneho dojmu, ktorým na neho osoba pôsobí.

2.3 Prokurátor, ktorý si je vedomý skutočnosťami, ktoré môžu spochybniť jeho nestrannosť, sám uplatní zákonom ustanovený postup smerujúci k jeho vylúčeniu z prejednávania alebo rozhodovania v konkrétnej veci.

3. ODBORNOSŤ A PROFESIONALITA PROKURÁTORA

- 3.1 Prokurátor si je vedomý toho, že celoživotné vzdelávanie je pre výkon jeho funkcie nevyhnutné.
- 3.2 Prokurátor sa zúčastňuje vzdelávacích aktivít organizovaných Justičnou akadémiou Slovenskej republiky, orgánmi prokuratúry a relevantnými vzdelávacími inštitúciami a pri výkone svojich služobných povinností využíva poznatky získané na týchto vzdelávacích aktivitách.
- 3.3 Prokurátor si zvyšuje svoje odborné vedomosti, sociálne zručnosti a osobnostné kvality potrebné k riadnemu výkonu jeho služobných povinností.
- 3.4 Prokurátor sa oboznamuje s najnovšou právnou úpravou a rozhodovacou činnosťou súdov, týkajúcou sa výkonu jeho funkcie, pričom poznatky z nich vyplývajúce riadne aplikuje pri výkone svojich služobných povinností.
- 3.5 Prokurátor realizuje svoje postupy a rozhodnutia na požadovanej odbornej úrovni, pričom má byť pripravený obhájiť svoj postup a rozhodnutie a niešť za ne zodpovednosť.
- 3.6 Prokurátor odovzdáva svoje vedomosti, skúsenosti a poznatky kolegom, čím prispieva k prehĺbovaniu a zvyšovaniu celkovej odbornosti a profesionality prokuratúry.

4. DÔVERYHODNOSŤ PROKURÁTORA

- 4.1 Prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote, a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.
- 4.2 Prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.

- 4.3 Prokurátor nesmie zneužívať svoju funkciu na získanie osobných výhod.
- 4.4 Prokurátor v súvislosti s výkonom svojich služobných povinností a pri ich výkone nesmie prijímať žiadne finančné alebo nefinančné plnenia a služby, s výnimkou tých plnení a služieb, na ktoré má v spojitosti s výkonom svojej funkcie zákonný nárok.
- 4.5 Prokurátor nezneužíva pracovisko a zverené služobné prostriedky na súkromné aktivity.
- 4.6 Prokurátor sa vyhýba osobným kontaktom, ktoré by mohli spochybniť jeho nezaujatosť, nestrannosť a tak narušiť dôveryhodnosť jeho i prokuratúry.
- 4.7 Prokurátor sa nezúčastňuje na politickej činnosti, nespája svoje meno so žiadnou politickou stranou alebo politickým hnutím, ani nevykonáva činnosť v prospech alebo neprospech žiadnej politickej strany alebo politického hnutia.
- 4.8 Prokurátor je oprávnený vyjadrovať a prejavovať svoje občianske postoje a názory, avšak pri ich vyjadrovaní a prejavovaní je povinný dbať na to, aby nebola ohrozená alebo narušená dôveryhodnosť jeho osoby alebo prokuratúry.

5. ZDVORILOSŤ A SLUŠNOSŤ PROKURÁTORA

- 5.1 Prokurátor vystupuje pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote zdvorile, slušne a ohľaduplne k svojmu okoliu.
- 5.2 Prokurátor sa správa slušne a korektne aj ku kolegom zastávajúcim opačné názory. Problémy pomenúva jasne a vecne, pri ich riešení používa vecnú argumentáciu bez kritizovania osoby kolegu, ktorý zastáva opačný názor. Takto sa správa aj k ďalším zamestnancom prokuratúry a akýmkoľvek osobám, s ktorými príde pri výkone svojich služobných povinností do styku.

- 5.3 Prokurátor obzvlášť ohľaduplne, zdvorilo a citlivo vystupuje vo vzťahu k obetiam trestných činov a svedkom trestných činov, predovšetkým k deťom, starším osobám, postihnutým osobám a obetiam sexuálneho násillia.
- 5.4 Prokurátor svojím morálnym a čestným správaním a zodpovednosťou je príkladom pre ostatných zamestnancov prokuratúry. Prokurátor argumentuje vecne a pokojne, čím zvyšuje dôveru a autoritu prokurátora a prokuratúry.
- 5.5 Prokurátor má mať upravený svoj zovňajšok a na verejnosti musí vystupovať tak, aby dôstojne reprezentoval prokuratúru.
- 5.6 Prokurátor sa má pri výbere a hodnotení kolegov orientovať na kritériá obsiahnuté v zákone o prokurátoroch a právnych čakateľoch prokuratúry, v zásadách funkčného postupu prokurátorov, na ich odborné vedomosti a sociálne schopnosti a musí odmietnuť akékoľvek zvýhodňovanie alebo znevýhodňovanie.
- 5.7 Prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho profesie a prokurátorského stavu.

V Starej Lesnej, 11. januára 2016